

Висока школа струковних
студија за образовање
васпитача у Кикинди

Дана: 17. 09. 2020.

Друго
САОПШТЕЊЕ ЗА ЈАВНОСТ И МЕДИЈЕ ПОВОДОМ РЕАЛИЗОВАНЕ
ПРВЕ ФАЗЕ ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ ПРОЈЕКТА
„Утицај родитеља и васпитача на формирање толеранције
код деце предшколског узраста“

У оквиру прве фазе развојно-истраживачког пројекта под називом „Утицај родитеља и васпитача на формирање толеранције код деце предшколског узраста“ који је одобрио Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност, а чији је носилац Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Кикинди, бавили смо се **испитивањем социјалне дистанце према појединим маргиналним групама и самопроценом интеркултуралних компетенција васпитача.**

Као што је већ наведено у првом саопштењу, узорак одраслих испитаника од **N=884**, чине подузорци од **N₁=236 васпитача** и **N₂=648 родитеља деце предшколског узраста** из Кикинде, Руме, Зрењанина, Новог Бечеја, Ирига, Врбаса и Новог Кнежевца.

Социјална дистанца означава степен спремности појединца или групе за међуделовање и међуљудску комуникацију с другим појединцима или групама и операционализује се као спремност испитаника да прихвати или одбаце одређене социјалне односе с припадницима циљне групе, а као техника се користи за испитивање ставова према појединим мањинским групама. Мерење социјалне дистанце на узорку васпитача и родитеља деце предшколског узраста заснива се на идеји да различите социјалне релације подразумевају различит ниво емоционалне блискости, односно удаљености, па је самим тим и прихватање одређене релације са неком апстрактном особом, односно припадником одређене групе, одраз општег става (предиспозиције за позитивно или негативно реаговање) појединца према тој групи у целини.

Када је у питању **социјална дистанца према мигрантима**, добијени резултати показују да је она већа код родитеља него код васпитача; **према Ромима** постоји социјална дистанца како се потенцијални, односно хипотетски социјални односи приближавају; **према Кинезима** не постоји социјална дистанца и они су у великој мери прихваћени код оба подузорка одраслих испитаника.

Добијени резултати када је реч о **социјалној дистанци према особама са инвалидитетом** указују на то да постоји већа социјална дистанца када су у питању блиски односи са особама са инвалидитетом, пре свега када су у питању дружења, дељење истих просторија, склапање брака и ступање у интимне односе. Социјална дистанца је знатно мања код укључивања особе са инвалидитетом у радну организацију, у активности локалне самоуправе, код живљења у истој држави и улици и ако им је потребно пружити тренутну помоћ. Даљи налази указују на то да још увек постоје баријере, предрасуде и већа социјална дистанца према слепим, глувим и телесно инвалидним особама, што се може тумачити стереотипима, смањеном интеракцијом, као и страхом од непознатог.

Када је реч о **самопроцени интеркултуралних компетенција**, резултати указују да се васпитачи процењују интеркултурално компетентнима, те да су упознати са значењем и садржајима интеркултуралног васпитања и образовања, односно са појмовима толеранције, недискриминације и другим сродним појмовима; да у практичном раду употребљавају сазнања и садржаје везане за

толеранцију; да су та сазнања углавном стекли на основу сопствених интересовања, независно од формалне едукације; да су током формалног образовања за васпитача похађали предавања, обуке и семинаре о интеркултуралности и толеранцији; да се осећају оспособљенима и компетентнима за практичну примену садржаја о толеранцији. Ипак, дали су и низ препорука везаних за унапређење рада у виду увођења практичних и едукативних радионица, семинара, стручних скупова и других видова стручног усавршавања на тему толеранције, а које би се практично имплементирале у обавезан васпитно-образовни програм у предшколским установама, што је у складу са тим да толеранцији може подучавати само онај који је и сам толерантан.

др Јелена Мићевић Карановић, ауторка и руководилац пројекта
др Ангела Месарош Живков, директорица Школе